

La batalla per València

“Era una operació a cor obert i el pacient ha mort”. Amb aquesta fúnebre frase José Antonio Iturriaga comunicava als accionistes la notícia del decés del Banc de València el passat dijous 14 de març. El lloc triat per a fer-ne oficial la mort fou el Palau de Congressos de València. Abans que Iturriaga anunciara la luctuosa notícia, un grup d'accionistes havien pres la paraula per demanar a Caixa Bank –qui se n’ha de fer càrrec de la mortalla– que tinga sensibilitat amb la realitat valenciana. Pel micro habilitat amb motiu de la junta d'accionistes passaren l'escriptor Ferran Torrent (qui fou el primer a prendre la paraula), l'ex-líder del Bloc, Pere Mayor; el torero ja retirat Vicente Barrera o l'ex-president del València CF Jaume Ortí.

Les seues paraules, però, només van servir per a donar una nota de color a unes exèquies que s’anaven preparant des que el novembre de 2011 el Banc d'Espanya va decidir intervenir aquest banc que fou durant anys la joia de la corona de les finances valencianes. L'excés de totxo i la imperícia dels seus gestors han sigut els virus que han rematat el malalt. Han fet falta vora 6.000 milions d'euros per a reflotar-la. A la fi del novembre passat, Caixa Bank va comprar la institució valenciana pel preu simbòlic d'un euro. Des de mitjan març, el Banc de València és comandat pels homes de CaixaBank.

L'absorció de la institució valenciana pel grup que presideix Isidre Fainé representa el darrer episodi d'una desfeta que s'ha anat forjant a mesura que s'avançava en la reestructuració del sistema financer. Des que, a principi de 2011, la que aleshores era ministra d'economia, Elena Salgado, formulà el propòsit de reformar del sistema financer, les places financeres valencianes han anat caient: a l'inici fou la CAM, primer intervinguda, després subhastada al Sabadell; en acabat, arribà el torn de Bancaixa, que, després d'embarcar-se en Bankia, ha protagonitzat la desfeta financera més notable de la

Orfe d'entitats pròpies, el País Valencià s'ha convertit en un abellidor pastís financer per a la resta de bancs. Mentre SabadellCAM i CaixaBank prenen posicions per convertir-se en el banc de referència del teixit productiu i dels particulars, Bankia fa mans i mànegues per recuperar la confiança dels clients de Bancaixa.

història espanyola; a continuació, li arribà el torn a Ruralcaixa, absorbida per Cajamar; i finalment ha estat Banc de València qui, després d'uns mesos navegant en terra de ningú, s'ha vist abocada a una liquidació disfressada d'absorció. Només la diminuta Caixa Ontinyent ha superat el tràngol.

Arrasat el sistema financer autòcton, el País Valencià ha quedat orfe d'entitats pròpies. El poder financer que un dia València va aspirar a tenir en el conjunt de l'Estat espanyol s'ha dissolt tan ràpid com una aspirina. El binomi CAM-Bancaixa, que en el passat va copar la realitat financera valenciana, ha desaparegut. Així les coses, SabadellCAM, CaixaBank i Bankia es disputen convertir-se en les entitats de referència d'uns clients particulars i d'un teixit empresarial delerosos de crèdit però també d'una certa estabilitat després de tres anys de sotsobre. Els uns i els altres rivalitzen per travar

El carrer de Pintor Sorolla de València aglutina

complicitats, adreçar-se a les institucions i, en definitiva, semblar uns socis fiables.

Llepades les ferides provocades per la pèrdua de la banca autòctona, una part dels empresaris es miren amb bons ulls els moviments que estan fent les entitats foranes per posicionar-se. Alguns, però, no deixen de lamentar-se per les conseqüències irreversibles de la condició subsidiària en què ha quedat el País Valencià després de les successives reformes financeres. Es queixen, aquests últims, que el fet de no comptar amb entitats pròpies ha provocat que “els centres de decisió s’allunyen a Madrid i Barcelona”, on “no coneixen la idiosincràsia ni les necessitats ni les característiques del teixit productiu valencià”, segons explica a EL TEMPS un empresari de llarg recorregut implantant a la Vall d’Albaida. De fet, en el període que va de 2008 a 2012, el País Valencià fou la comunitat on més es va reduir el

els diversos poders financers. En la imatge, la seu de Bankia i SabadellCAM.

crèdit: un 10,5%, enfront del 5,7% de mitjana estatal o el 5% del Principat.

■ SABADELLCAM

El Banc Sabadell és el que més camí ha fet ja per guanyar-se la confiança dels valencians. El Banc d'Espanya va adjudicar la CAM a l'entitat vallesana el desembre de 2011. Per als segons, l'absorció de la primera era una oportunitat d'or per obrir-se camí al País Valencià, on fins aleshores tenien una presència residual. Al cap d'un any i quatre mesos d'aquella adjudicació, Josep Oliu, pre-

sident del Sabadell, ja es passeja davant el bo i millor de l'empresariat indígena vantant-se de ser "el banc referent" del País Valencià. Potser l'expressió és una mica exagerada (la seua quota de mercat és del 18%), però tothom coincideix que el Sabadell està tenint sensibilitat a l'hora d'implantar-se en el territori. De moment, l'estratègia dirigida a recuperar el prestigi, la credibilitat i els dipòsits sembla tenir èxit. Detalls com ara no haver finiquitat la marca "CAM", sinó haver-la incorporada a "Sabadell" són gestos simbòlics que

han contribuït a guanyar-se la simpatia a les comarques del sud del País Valencià, on la vinculació amb l'extinta caixa era, a més de pecuniària, sentimental. En aquesta línia, la institució presidida per Oliu es va apressar a donar una solució als 60.000 clients que havien quedat atrapats en les participacions preferents. A tots ells se'ls va oferir l'oportunitat de canviar les seues preferents per accions del Banc Sabadell, si bé assumint unes pèrdues inicials del 40% del valor al qual havien comprat les primeres. La majoria –un 95,7%– s'hi van acollir i ara com ara, gràcies a la revalorització de les accions del Sabadell a borsa, han recuperat la inversió inicial i fins i tot han començat a guanyar diners. D'una altra banda, l'entitat que presideix Oliu va posar en marxa una agressiva estratègia de fidelització de clients la passada tardor: un dipòsit a termini fix al 6% TAE, un producte que només poden contractar els clients de la CAM. Segons dades del mateix banc, a final de novembre, el Sabadell havia recuperat 3.500 milions d'euros dels 7.500 en saldos perduts pel Banc CAM en els últims quatre anys.

A la recuperació dels clients particulars cal sumar la confiança que hi ha dipositat el teixit empresarial. Després de mesos de despropòsits al voltant de la CAM, el Sabadell és vista com una entitat solvent, sòlida i amb una llarga experiència en el finançament d'empreses. A això cal afegir que Oliu ha situat com a director territorial de SabadellCAM Jaime Matas, un històric directiu del banc vallesà al País Valencià que coneix bé la realitat empresarial autòctona i amb qui els empresaris locals tenen una relació fluida. Segons dades de l'entitat, el 82,7% de les pimes d'Alacant, el 42% de València i el 53,8% de Castelló són clients de SabadellCAM.

■ BANKIA

L'entitat que presideix José Antonio Goirigolzarri parteix amb l'avantatge de disposar, d'eixida, d'una quota de negoci del 17,6% al País Valencià (un 21% de quota de dipòsits i un 15,5% de crèdit), procedent de l'extinta Bancaixa. A més, té en la seua nòmina dos milions de clients. Ara bé, diversos factors llastren la imatge de l'entitat al País Valencià: d'una banda –i això és compartit

	SabadellCAM ^B S	Bankia	CaixaBank ^B IV ^{BANCO DE VALENCIA}
Nombre d'oficines	Més de 600	601	Sense dades, a falta d'integrar el Banc de València
Nombre de clients (milions)	3	2	0,9 (inclou Múrcia)
Quota de negoci	18%	17,6%	12,6%
Volum de negoci (milions)	46.000	42.000	26.200 (inclou Múrcia)

D'esquerra a dreta, el president del SabadellCAM, Josep Oliu; el de Bankia, José Ignacio Goirigolzarri; i el de la Caixa, Isidre Fainé.

a tot arreu—, el fet que haja necessitat una injecció de diners públics de més de 23.000 milions d'euros, el rescat bancari més important de la història espanyola; i de l'altra, la sensació generalitzada que els valencians han estat la comparsa d'una operació orquestrada a Madrid que ha acabat dissolent qual-quevol índici de poder financer valencià. Si Bancaixa era vist com l'emblema de les finances valencianes, Bankia és percebut com el símbol de tots els des-eficacis. L'escàndol de les preferents, en el cas dels clients particulars, no ha fet més que incrementar aquesta sensació. Bankia no aporta dades, però la fuga de dipòsits en els últims dos anys és una realitat que difícilment es pot contrarestar amb campanyes de captació de dipòsits ni anuncis sobre el "retorn als principis".

A això cal sumar el distanciament amb el món empresarial. La integració en Bankia va comportar l'acomiadament o el trasllat de molts dels quadres tècnics amb qui els empresaris estaven habituats a negociar als despatxos del carrer de Pintor Sorolla. La proximitat —un valor fonamental en els negocis pecuniaris— s'ha perdut i molts empresaris i també les patronals s'han queixat amargament que a Madrid no entenen els

Bankia ha situat a València un financer de Caja Madrid aliè a la realitat autòctona

valencians. Tampoc no ajuda el fet que Goirigolzarri haja situat al capdavant de la direcció territorial un home, Antonio Soto, sense cap vinculació amb el País Valencià. Soto procedeix de l'estructura de Caja Madrid i en els últims vuit anys havia estat director territorial a Andalusia. Aquest madrileny té a les seues mans de donar una solució a un dels assumptes més espinosos tant a nivell financer com polític d'entre els que Bankia afronta al País Valencià: l'afer del València CF, en què Goirigolzarri s'ha vist enfangat a contracor. Bankia és, a la pràctica, propietària del club de futbol i no sap com desempallegar-se'n.

■ CAIXABANK

La compra del Banc de València suposa un salt qualitatiu per a CaixaBank al País Valencià, on fins ara tenia una posició discreta. L'absorció de l'entitat lligada fins el 2011 a Bancaixa, aporta al grup català al voltant de 20.000 milions d'euros de volum de negoci i 289.000 clients actius. L'entitat que presideix Isidre Fainé persegueix aprofitar-se de la forta implantació que el Banc de València té al sud de la Sénia, sobretot a la vista de l'expansió que, per al Sabadell, ha suposat l'absorció de la CAM.

Tanmateix, l'equip que ha de comandar la integració del banc valencià en CaixaBank té damunt la taula alguns assumptes delicats. En primer lloc, hi ha la qüestió del nom. A Barcelona són conscients que deglutir el nom de Banc de València, una entitat centenària on hi ha dipositada una forta càrrega sentimental, pot provocar-li una fuga de dipòsits important i l'animadversió de determinats sectors de població. De moment,

diverses informacions aparegudes en els últims dies apunten al fet que la intenció dels catalans és mantenir la marca a les comarques de València i absorbir-la a Castelló i Alacant.

També falta veure si CaixaBank ofereix alguna eixida als milers de petits accionistes que romanen en el capital social del Banc de València. Un bes-canvi al preu a què actualment cotitzen les accions del banc valencià (0,01 euros) seria ruïnós per als accionistes —la majoria dels quals són també clients—, i doncs a València s'han multiplicat les veus que reclamen a Caixa Bank "generositat" a l'hora d'estipular a quin preu es fa el canvi d'accions una volta es produïska l'absorció. En una situació molt semblant estan els clients tenidors de participacions preferents. Falta veure que CaixaBank accedísca a beneficiar d'alguna manera aquests afectats a canvi de fidelitzar-los com a clients.

L'altre tema que Fainé haurà de resoldre més prompte que tard és el d'Aigües de València. Amb la compra del Banc de València, CaixaBank està en disposició de prendre el control d'aquesta empresa amb la connivència de la francesa Suez, que també és en l'accionariat. L'operació és, però, més delicada que no sembla perquè fins ara la classe política indígena havia exercit una mena de protectorat sobre aquesta empresa subministradora que ara com ara presideix el castellanenc Eugenio Calabuig. L'entrada a sang i foc de CaixaBank en Aigües de València podria provocar un terratrèmol de gran magnitud entre uns poders públics amb qui l'entitat catalana aspira a fer lliga.

Violeta Tena